

Vogels voeren en beloeren

Tuinen blijken hoe langer hoe meer toevluchtsoorden voor de vogelwereld, vaak met een constant gedekte tafel in de winterperiode. We kunnen niet voorbijgaan aan de charme van vogelbezoek op de voederplank. Veel van jullie hebben niet altijd de gelegenheid om de natuur in te trekken. En bovendien zijn de waarnemingsomstandigheden thuis meestal bijzonder comfortabel...

Bij het verschijnen van dit blad zijn zijn ondertussen de resultaten bekend gemaakt van het telweekend op 4 en 5 februari, waar weer duizenden Vlamingen aan hebben meegewerkt. Je kunt ze raadplegen op de website van Natuurpunt www.natuurpunt.be.

In Mandelstreke willen we ook graag een idee krijgen hoe het met het vogelbezoek aan de voedertafel of vetbollen en pindamandjes zit. Wie voor het telweekend in februari nog over zijn gegevens beschikt, wil die ook nog eens doorsturen naar Wim Marichal, Kraaiaard 22 8800 Roeselare of mail ze naar natuur.mandelstreke@scarlet.be

Volgend jaar zullen we voor het telweekend een oproep doen via dit blad. Graag willen we ook plaatselijk de evolutie een beetje kunnen volgen, in vergelijking met de landelijke gegevens.

Enthousiaste tellers kunnen vanaf oktober tot maart wekelijks hun gegeven doormailen naar Natuurpunt (volg de instructies en invulformulier op de website van Natuurpunt). We zijn benieuwd naar jullie resultaten! Louter uit nieuwsgierigheid hou ik het jaar door een tuinwaarnemingsboekje bij. Een snelle som van de waargenomen vogels in de laatste 5 jaar leverde 85 verschillende inlandse vogelsoorten op die we in en boven de tuin hadden waargenomen. In het reservaat de Kleiputten haalden we in 2005 nauwelijks meer..., maar het aantal broedvogelsoorten ligt er 3 maal zo hoog. Om maar te zwijgen van wilde planten, insecten, andere ongewervelden en zwammen. Dus toch nog redenen genoeg om ons landschap en natuur niet helemaal te laten 'vertuinen'...

Piet

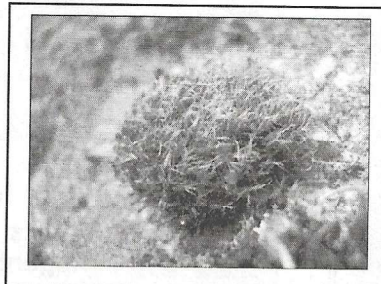
Een aanzet tot inventarisatie mossen en korstmossen in de tuin

Met enige schroom en mij bewust van de problemen die ik mij misschien op de hals haal, riskeer ik mij toch aan een klein relaas omtrent de mossen en korstmossen in onze tuin.

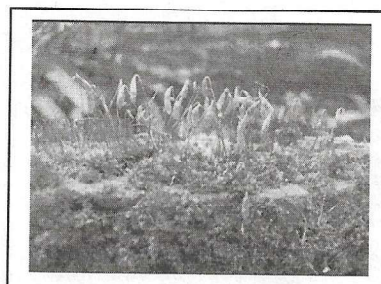
De korstmossen hebben zich ten hoogste 20 jaar kunnen ontwikkelen op stenen en bomen: het merendeel van de knotwilgen werden in de jaren '90 aangeplant. Negatieve luchtinvloeden zijn er evengoed als in de rest van Roeselare: een aantal soorten zijn typisch voor regio's onderhevig aan vermesting of verzuring.

groot dooiermos

muisjesmos

gedraaid knikmos

Soortenlijst onder voorbehoud: de eerste mossenexcursie zal uitsluitend geven.

Bladmossen		korstmossen	
fijn laddermos gewoon puntmos gewoon dikkopmos gewone haarmuts zilvermos muurmos muisjesmos gewoon sikkelsterretje gedraaid knikmos	gewoon knopmos slankmos (of hakig smaltandmos) krulmos kronkelsteeltje gewoon pluisdraadmos gewoon snavelmos	gewoon purperschaaltje witte schotelkorst oranje dooiermos kapjesvingermos gestippeld schildmos kleine geelkorst Leconaria xantastona groene geelkorst poedergeelkorst grouw rijpmos bleek vingermos gewone poederkorst	fors rijpmos witgerande stofkorst (?) groot dooiermos muurschotelkorst donkere schotelkorst stoeprandvingermos gewoon schildmos gewone citroenkorst leconaria flotowiana kleine geelkorst

Peter Hantson

Winter in de kleiputten

12-12-05:

Na een lange nazomerperiode zonder herfstweer brachten de vorstdagen van begin december ons zonder overgang pardoos in een winterse stemming ...Vandaar deze vooruitgeschoven winter-wandeling.

Bomen en struiken hebben hun bladeren lang kunnen vasthouden maar vandaag liggen ze op hoopjes rondom de stamvoet... Alleen *Haagbeuk* en *Wilde kastanje* pronken nog wat met hun herfstkleuren. Het is pas nú duidelijk te zien dat al deze houtige planten reeds de komende lente hebben voorbereid: De mannelijke katjes van *Zwarte els* en *Hazelaar* zijn al volledig gevormd en bij veel soorten zijn de glimmende blad- en stengelknoppen bruikbaar als winterkenmerk voor soortdeterminatie.

Kuierend aan de zuidzijde van het voorplein frutsel ik in gedachten een droogboekje samen met de dorre stengels en vruchtrestjes van *Bijvoet*, *Koninginnenkruid*, *Distel-met-gal*, *Peen* inclusief vogelnestje en dit alles opgetut met de sierlijke pluimen van *Riet* en rozenbottels van *Hondsroos*.

Ik snijd de bocht af en bots zo onvermijdelijk op één der cilindervormige betonnen ringen. Niet echt een oogstrelend object, maar deze

ondergrond is dan weer het terrein bij uitstek voor enkele korstmossen (liefst met een loep bekijken!). Van deze schimmel-met-alg gefusioneerde structuren herken ik met zekerheid het *Groot dooiermos* met zijn vele sporendragende bekertjes (apotheciën), ben ik bijna zeker van een plakkaat *Oranje dooiermos* en - maar dat is een gok! - is die grijze korrelige soort wel een *Schotelkorst* -specimen (*Lecanora* geslacht).

Om uiteindelijk een eerste echte zwam te vinden moet ik wandelen tot aan het elzenbosje waar *Papierzwam* aan liggende twijgen is geplakt, een soort die zich gemakkelijk als een dun velletje papier van zijn substraat laat lospeuteren.

Zoals gewoonlijk wordt het luchtruim boven en naast het stort beheerst door *Zwarte kraaien*, *Kauwen*, *Houtduiven*, *Meeuwen*, *Eksters* en door enkele mij onbekende overvliegende éénlingen.